
Příliš škol, malá kontrola, víc místa pro podvody

Příliš škol, malá kontrola, víc místa pro podvody

12.05.2010, Barbora Fialová

Podvody a plagiátorství jsou podle profesora a poslance Ivana Ohlídala (ČSSD) rozšířenější, než se zatím ví. Kvůli skandálům na českých univerzitách chce proto zřídit ve Sněmovně vyšetřovací komisi. Podle něj selhávají i české akreditační komise.

BRNO Plagiátorství a další negativní jevy prorůstají celé české vysoké školství. To si aspoň myslí profesor Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity a jihomoravský poslanec Ivan Ohlídal, který se školství dlouho věnuje.

* Co říkáte na aféru, která teď vypukla na Právnické fakultě Masarykovy univerzity?

Na první pohled, když vycházím z toho, co bylo v médiích, je to velmi nepříjemná záležitost. U těch studentek měl na stav dbát vedoucí diplomové práce, tedy profesor Fiala. Ale bude třeba hlubšího prozkoumání situace, aby bylo možné říct, jestli se toho skutečně dopustili nebo to byla neznalost. Ale u vedoucího je zřejmé, že něco zanedbal nebo neudělal správně.

* Co měl udělat, když byla část práce označena za plagiát?

Měl přinutit tu studentku, aby práci nepodávala, ale aby ji v té fázi stáhla a patřičné partie, které odpovídaly plagiátorství, změnila. A to na základě konzultace s ním.

* Co říkáte na ten případ článku, pod kterým jsou jednou podepsaní dva, podruhé jeden autor?

Opět musím zdůraznit, že vycházím z informací v novinách. Ale pokud tomu tak je, je to ještě horší než případ té studentky. Je to evidentní porušení zákonů, především autorského. Odporuje vědecké etice, aby jeden článek byl publikován pod dvěma autory a pak změněný podepsaný jedním, navíc ve stejném časopise.

* Vy jste ve Sněmovně pracoval na přípravě novely vysokoškolského zákona, která umožňuje jednodušeji odnímat neprávem získané tituly. Teď to nejde?

Teď lze postupovat jen pomocí správního řízení, které je ale obecně pro odnímání diplomů a osvědčení, ne akademických titulů. A pokud ten člověk má dobrého advokáta, tak semu bude velmi těžce a zdoluhavě odnímat titul, v zákoně existuje mnoho mezer. Naše novela je naopak zcela jednoznačná. Proces je tak nastavený, že by k tomu proklouznutí nemělo docházet. Zákon ale prošel jen prvním čtením a teď spadne pod stůl. Předložíme ho ve stejném znění po volbách.

* Kromě toho, že připravujete novelu zákona, chcete ve Sněmovně iniciovat vyšetřovací komisi. Ta má prošetřit hlavně činnost akreditační komise a ministerstva školství. Co přesně chcete sledovat a proč?

Spouštěcím mechanismem byla aféra v Plzni. Když se ukázalo, do jaké šíře ty nekalosti na právech v Plzni dospěly, zasvěcení lidé nabyli přesvědčení, že je nutné prozkoumat souvislosti, které k tomu vedly. A to i na jiných univerzitách. Protože máme silné indicie, že k podobným pochybením dochází při udělování akademických titulů i na jiných vysokých školách. Například na některých soukromých vysokých školách v Praze, v Karlových Varech. Souvisí to hlavně s činností akreditační komise a ministerstva školství.

* Ty podle vás pracují špatně?

Unás je přes sedmdesát vysokých škol. Při takovém množství nemůžou mnohé z těchto škol být personálně dobře obsazeny. Není možné, aby bylo tolik kvalitních pedagogů, ale někdy neodpovídá ani materiální a organizační zajištění

školy. Hlavní problémy spojené s vysokým školstvím mají kořeny v této skutečnosti. A kdo umožnil zřít tolik škol? No samozřejmě akreditační komise. Ta rozhoduje, zda akreditaci přidělí, nebo ne. A má tak činit na základě zákonných podmínek.

* A to se neděje?

To se děje často podivným výběrovým způsobem. Některým školám se akreditace udělí, jiným ne. Komise selhala už v tom, že nechala vzniknout tolik vysokých škol, jak ta současná, tak i předcházející. Vedoucí komise Vladimíra Dvořáková říká, že za to může legislativa, že je tak nutí postupovat, ale to je nesmysl. V zákoně je jasně řečeno, za jakých okolností může školu povolit a že musí dbát o kvalitu vysokoškolského studia a výsledky kontroly průběžně zveřejňovat. Nic takového se ale neděje.

* Znáte konkrétní případy takových vysokých škol jen podle jména na jižní Moravě?

Nechci být konkrétní, mohl bych je jmenovat, ale těžko bych to dokládal. Po volbách ustavíme komisi. Její postavení a závěry budou pevnější.

»Více o kauze plagiátorství si přečtěte na brno.idnes.cz Měly by se české vysoké školy více kontrolovat? Pište na barbora.fialova@mfdnes.cz

Máme silné indicie, že k pochybením podobným aféře v Plzni došlo i na jiných, třeba soukromých školách.